

Bachelor of Science (B.Sc.) / BSc. (I. T.) / B.C.A. (SCI) / Bachelor of Commerce (B. COMM)
First Semester (Old Course)
002 / 1BIT2M / 1BCA2M / 0217 - Compulsory Marathi-I : Elective-I (आवश्यक मराठी)

P. Pages : 2

Time : Three Hours

GUG/W/18/1197S

Max. Marks : 80

1. 'राष्ट्रीय एकात्मता आमच्यात राहिलेली नाही' याची कोणती कारणे डॉ. कोलते यांनी सांगितलेली आहेत? 16

किंवा

मधुकर केचे यांनी गाडगेबाबांच्या अलौकिक व्यक्तिमत्वाचे चित्रण कसे केले, ते पाठाच्या आधारे स्पष्ट करा.

2. ज्ञानेश्वरांचे 'पसायदान' हा संपूर्ण मानवजातीच्या कल्याणाचा जाहीरनामा कशाप्रकारे आहे ते साधार स्पष्ट करा. 16

किंवा

नव्या दमाच्या 'शूर शिपायाची' उदात्त व विश्वस्पर्शी भूमिका केशवसुतांनी कशी विशद केली आहे, ते लिहा.

3. पुढीलपैकी कोणत्याही एकाच गटातील प्रश्नांची उत्तरे प्रत्येकी सुमारे शंभर शब्दात लिहा. 16

गट - 'अ'

- क) 'कवळणे' या शब्दातील रूपक उलगडून दाखवा.
ख) बाबा आमटे यांनी 'मनाचा महारोगी' कोणाला म्हटले आहे?
ग) "विनोदाच्या देणगीबद्दल आपण इंग्रजांचे निःसंशय कायमचे ऋणी राहिले पाहिजे" असे डॉ. वर्टी का म्हणतात?
घ) विज्ञानाच्या प्रगतीवर वैज्ञानिक दृष्टिकोणाचा कसा परिणाम होतो?

किंवा

गट - 'ब'

- च) 'एकाद्या वस्तूचे सौंदर्य त्या वस्तूत नसून बघणाऱ्याच्या डोळ्यात असते,' असे का म्हणतात?
छ) बाबा आमटे यांनी तरुणांकडून कोणती अपेक्षा केली आहे?
ज) डॉ. नारळीकरांच्या मते, शास्त्रीय शोधांच्या गैरवापरामुळे कोणकोणते तोटे संभवतात?
झ) भाषाभिवृद्धीची सामाजिक दृष्टी म्हणजे काय?

4. पुढीलपैकी कोणत्याही एकाच गटातील प्रश्नांची उत्तरे प्रत्येकी सुमारे शंभर शब्दात लिहा. 16

गट - 'क'

- त) अनंत फंदी यांनी संसारी माणसाला शहाणपनाने जगण्यासाठी कोणता उपदेश केला आहे?

- थ) 'तुझी दूरता त्याहूनी साहवे' असे पृथ्वी सूर्याला का म्हणते?
- द) कोणाच्या दहनभूमिवर चिरा-पणती नसण्याची खंत कवी बोरकरांनी व्यक्त केली आहे?
- ध) जर जवान किसान झाले तर काय होईल असे कवी सुधाकर गायधनी यांना वाटते?

किंवा
गट - 'ड'

- प) पृथ्वीचे लक्ष आपल्याकडे वेधण्यासाठी कोणकोणत्या ग्रह-ताऱ्यांनी प्रयत्न केले?
- फ) संसारी माणसाने काय काय करू नये असे अनंत फंदी यांनी सुचविले आहे?
- ब) वसुंधरेचा जन्मसोहळा खऱ्या अर्थाने केंव्हा साजरा होईल असे कवीला वाटते?
- भ) सांसारिक जीवनातील 'स्त्री' चे माहात्म्य कवी बा. भ. बोरकरांनी कसे स्पष्ट केले आहे?

5. पुढील सर्व प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा.

16

- 1) मराठी भाषेत शब्दांची वाढ कशी होईल ते सांगा?
- 2) वैज्ञानिक दृष्टिकोण आणि धर्मभोळ्या समजुती यात कोणता फरक आहे?
- 3) सत्कार्याचे कोणते महत्त्व अनंत फंदी यांनी सांगितले आहे?
- 4) श्रमिक आणि शेतकरी यांच्या बदलली कृतज्ञता कवीने कशाप्रकारे व्यक्त केली आहे?
